

Druhá nedel'a adventná rok C

8. december 2024

Lk 3, 1 - 6

Milé sestry bratia v Kristovi

Tak ako každý rok aj teraz nám v advente robia spoločnosť prorok Izaiáš a predchodca Ježiša - Ján Krstiteľ. Evanjelista si dal námahu s presným vymedzením účinkovania Pánovho predchodcu, presne opísal, kedy Ján Krstiteľ začal kázať na púšti. Ale dôležitejší ako časový údaj je obsah Jánovho kázania. Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky. Pretože príprava cesty Bohu do nášho života je aj pre nás rozhodujúca. Je dôležitejšia ako chronológia, ako časové údaje. Dôležitejšie je nepremeškať čas, ktorý nám bol daný, nepremeškať pôsobenie Boha v našom živote.

Ján Krstiteľ - ako naznačuje aj jeho meno - aj krstil. Nebol to krst v našom zmysle, nevstupovalo sa ním do nového spoločenstva cirkvi. Bol to krst, ktorý nábožní Židia v tej dobe mohli podstúpiť raz v živote na znak očistenia od svojich previnení. Ale Ján tento krst spájal s prípravou cesty Bohu. Tým je aktuálny aj pre nás, po 2000 rokoch.

Aj my sa v rámci našej adventnej prípravy môžeme zastaviť, zamyslieť sa, čo vlastne pokánie znamená. Zvyčajne pri ňom myslíme na odpustenie hriechov. Na akúsi posvätnú výmenu, vynáhradu za naše pochybenia, získanie odpustenie. Za tým účelom vkladáme my z našej strany to pokánie, sľubujeme nápravu. Dokonca pritom niekedy používame výraz, ktorý sa používa v obchodnom prostredí a v súdnictve, výraz finančného charakteru - hovoríme o pokute, penále za hriech. Akoby sa pokánie dalo kúpiť naspäť zaplatením pokuty.

Pokánie, ktoré ohlasoval Ján Krstiteľ a Ježiš Kristus ale znamená oveľa viac: znamená metanoiu, premenu života, zakladá novú kvalitu života s Bohom, aj s ľuďmi. Pokánie v tomto zmysle je viac ako len posvätná výmena. Pretože nový život sa nedá zobchodovať. Je to len naša domnelá kapitalistická predstava, že všetko sa dá previesť na obchod, všetko sa dá nejakým spôsobom zobchodovať, kúpiť, zaplatiť.

Ján Krstiteľ takéto chápanie karhal, dokonca tých, ktorí s takýmto úmyslom prichádzali za ním nazýval plemenom vreteničím, ktoré sa len chce vykúpiť z božieho hnevu. Namiesto toho hovoril o príprave cesty Pánovi, vyrovnaní chodníkov. Pripraviť cestu Bohu, aby mohol vstúpiť nielen do môjho srdca, ale aj do nášho sveta, do našej doby, a rovnako aby mohol vstúpiť do srdca našich blížnych. To nie je žiadna posvätná výmena. Je to hľadanie Boha v našom živote, v našom svete. Ján pritom použil pekný obraz. Hovorí, že čo je nízke, nech sa vyplní, a čo je vysoké nech sa zníži. Čo je hrboľaté, nech sa stane cestou hladkou. Tak, aby každé telo - teda každý človek - mohol uvidieť Božiu spásu.

Táto výzva platí pre každého z nás - aj keď si možno myslíme, že je určená tým druhým. Napriek tomu, že si myslíme, že sme spravodliví a všetko už chápeme, všetkému rozumieme, práve vtedy sme vyzvaní, znížiť svoje sebavedomie, pýchu našej domnejšej spravodlivosti a vševedomosti. Pretože niekedy práve táto pýcha toto stále porovnávanie sa s inými robí cestu tých druhých k Bohu hrboľatou a ťažko schodnou. Všetci potom mŕňajú zbytočnú energiu po ceste, ktorá je neupravená, na ktorej trčia stále nové a nové prekážky. (Nielen jamy zla, ale aj prekážky tých, čo sa nazdávajú, že už sú spravodliví). Turisti vedia, že cestu sťažujú nielen jamy, diery, ale rovnako aj prekážky. Ján Krstiteľ nás vyzýva zvýšiť to, čo je nedostatočné, ale zároveň znížiť to, čo je zbytočne vysoké. Čo predstavuje na spoločnej ceste prekážku.

Boh chce, aby sme pripravovali cestu Pánovi aj dnes, pre dnešný svet. Táto cesta sa buduje pomocou hľadania pravdy. Nie tej o ktorej sa nazdávame, že ju už máme, ale tá ktorú hľadáme v dialógu so životom, s ostatnými, so svetom.

Nemýľme sa: dialóg nie je porovnávanie, z ktorého máme vyjsť ako tí lepší. Dialóg nie je ani bezbrehá tolerancia, ktorá nemá ďaleko od ľahostajnosti. Nedávno som počul peknú charakteristiku našej ľudskej komunikácie, ktorá sa týka aj cirkvi, pretože aj v nej sme sa už odučili naozaj komunikovať.

Tá charakteristika hovorí, že najjednoduchšia úroveň ľudskej komunikácie je úroveň toho nevyhnutého. Hovoríme to, čo je nevyhnutné, aby sme to v istom zmysle mohli takpovediac „odfajknúť“ - že sme si už splnili povinnosť, hovorili sme. Takto najčastejšie prebieha naša zvyková komunikácia, zvyková reč. Od nej je trochu vyššie stojí odborná reč, pri ktorej sa odborne snažíme presne stanoviť to, o čo ide, diagnózu problému, pomenovanie. To je ale reč odborníkov, ostatní majú pri nej pocit, že ide pomimo nich. Niekedy si môžeme pomôcť, že je to reč „o“ niečom, o predmetoch, nie je to reč z niečoho. Nie je to reč zvnútra človeka, nie je to reč, ktorá by nás oživovala.

Vo vzťahu k Bohu, vo vzťahu k druhému človeku by sme mali hľadať reč, ktorá vychádza z nášho srdca, z nášho vnútra, pretože z nej sa rodí skutočný život. V nej vnímame toho druhého ako iného, ale napriek tomu ho zrazu aj chápeme, vnímame ho zrazu ako bližšieho. Predpokladom takej reči je nielen dobre hovoriť, ale naučiť sa v prvom rade počúvať. Aj skutočná modlitba nie je len recitácia naučených modlitieb, ale v prvom rade je počúvaním - pri ktorom sa mi Boh stáva blízkym. A rovnako aj pri druhom človeku.

Toto znamená pripraviť cestu Pánovi. Nielen pre mňa samotného - cez moju domnelú zbožnosť. Ale tým, že sa učím aj samého seba vnímať - cez druhých, cez Boha, ktorý je Iný. Tam, kdes sa učím počúvať - aj keď niekedy možno len virtuálne, v duchu - tak aby sme spoločne vytvárali spoločenstvo, cirkev, ktorá napriek rôznosti kráča spolu za cieľom, ktorým je Ježiš Kristus.